

T. B. M. M.

(S. Sayısı : 349)

Kültür, Eğitim, Bilim ve Enformasyon Alanlarında İşbirliğine İlişkin Karadeniz Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Millî Eğitim ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/534)

T.C.

Başbakanlık

19.4.1993

Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.KKG/101-531/03556

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arz Bakanlar Kurulunca 30.3.1993 tarihinde kararlaştırılan “Kültür, Eğitim, Bilim ve Enformasyon Alanlarında İşbirliğine İlişkin Karadeniz Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı” ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Süleyman Demirel

Başbakan

GEREKÇE

Karadeniz havzasındaki ülkeler arasında karşılıklı anlayışı geliştirmek ve işbirliğini güçlendirmek amacıyla kültür, eğitim, bilim ve enformasyon alanında bir işbirliği bölgesi oluşturmayı hedefleyen Karadeniz Kültür İşbirliği, ülkemizin önerisi ve öncülüğü ile gelişmiştir.

Karadeniz'e kıyıda olmak, kültür benzerlikleri ve yakınlıkları bulunmak, ortak bir geçmiş ve kültür değerlerini paylaşmak gibi kıstaslara sahip ülkeler arasındaki dostluk, işbirliği ve yakınlık bağlarını geliştirmek amacı ile Kültür Bakanlığının daveti üzerine 2-3 Mart 1993 tarihlerinde İstanbul'da yapılan Yüksek Dereceli Memurlar toplantısında hazırlanan Sözleşme, 4-6 Mart 1993 tarihlerinde düzenlenen Kültür Bakanları toplantısında görüşülmüş ve 6 Mart 1993 tarihinde ülkemizin yanısıra, Arnavutluk, Ermenistan, Azerbaycan, Belarussya, Gürcistan, Moldova, Rusya Federasyonu ve Ukrayna Kültür Bakanları ile Romanya'nın Ankara Büyükelçisi tarafından imzalanmıştır.

Kültür, Eğitim, Bilim ve Enformasyon Alanlarında İşbirliğine İlişkin Karadeniz Sözleşmesi, Karadeniz havzasında yeralan ülkelerin halihazırda ikili düzeyde sürdürdükleri kültür, eğitim, bilim ve enformasyon alanlarındaki işbirliğine bölgesel bir nitelik kazandırılmasını amaçlamaktadır.

Millî Eğitim Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Millî Eğitim Komisyonu

Esas No. : 1/534

Karar No. : 36

4.5.1993

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

“Kültür, Eğitim, Bilim ve Enformasyon Alanlarında İşbirliğine İlişkin Karadeniz Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı” Komisyonumuzun 4.5.1993 tarihli 20 nci birleşiminde Dışişleri, Kültür ve Millî Eğitim Bakanlığı temsilcilerinin de iştirakiyle incelenip görüşüldü.

Tasarının gerekçesinden de anlaşılacağı üzere; söz konusu Karadeniz Sözleşmesi ile Karadenize kıyıda alan ülkelerin kendi aralarında sürdürdükleri ikili düzeydeki Kültür, Eğitim, Bilim ve Enformasyon alanlarındaki işbirliğine, bölgesel bir mahiyet kazandırılması amaçlanmaktadır.

Karadeniz havzasındaki ülkelerin ortak kültür değerlerinin bir arada daha da zenginleştirilmesi; bölge insanların birbirlerini daha iyi anlayabilmeleri ve kaynaşmalarında, bölge ülkelerinin Kültür, Eğitim ve Bilimsel mahiyetteki faaliyetlerini düzenleyen söz konusu “Karadeniz Sözleşmesi”nin önemi büyük olacaktır.

Komisyonumuzca konu üzerinde yapılan müzakerelerde; Ülkemizin öncülüğünde oluşan söz konusu işbirliği sözleşmesinin işlerlik kazanması için taraf ülkelerin onay belgelerini ülkemize tevdiinden itibaren belirli bir süre geçmesi gerekmektedir. Bu itibarla Karadeniz İşbirliği Sözleşmesinin biran önce onaylanmasının, içeriğinin işlerlik kazanması bakımından önem arz ettiği vurgulanarak, konunun önemine binaen; Tasarının Dışişleri Komisyonu ve Genel Kurul’da öncelikle görüşülmesi temenni edilmiştir.

Komisyonumuzca; Tasarının tümü uygun görülerek maddelerinin görüşülmesine geçilmiştir.

Tasarının; 1, 2 ve 3 üncü maddeleri Komisyonumuzca da uygun görülerek aynen kabul edilmiştir.

Raporumuz, havalesi gereği Dışişleri Komisyonuna gönderilmek üzere Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan
Nahit Mentеше

Aydın

Kâtip

Ahmet Kabil

Rize

Üye

Baki Durmaz

Afyon

Üye

Mustafa Baş

İstanbul

Başkanvekili

Ural Köklü

Uşak

Üye

Ali İbrahim Tutu

Erzincan

Üye

Salman Kaya

Ankara

Üye

Ömer Lütfi Coşkun

Bahkesir

Üye
Melike Tugay Hasefe
İstanbul
Üye
Mustafa Doğan
Gaziantep

Üye
İsmail Karakuyu
Kütahya
Üye
Rıfat Yüzbaşıoğlu
Niğde

Dışışleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

Esas No. : 1/534

Karar No. : 30

17.5.1993

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

“Kültür, Eğitim, Bilim ve Enformasyon Alanlarında İşbirliğine İlişkin Karadeniz Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı” Komisyonumuzun 13.5.1993 Tarihli 7 nci Birleşiminde Dışışleri Bakanlığı, Millî Eğitim Bakanlığı ve Kültür Bakanlığı temsilcilerinin katılmalarıyla görüşülmüştür.

Karadeniz Havzasındaki ülkeler arasında mevcut bulunan kültür benzerlikleri, ortak bir geçmiş ve kültür değerlerinin paylaşımı noktalarından hareketle, bu ülkeler arasında karşılıklı anlayışı geliştirmek ve işbirliğini güçlendirmek amacını taşıyan Tasarı, Komisyonumuzca uygun görülerek aynen kabul edilmiştir.

Ayrıca, Komisyonumuzca, Türkiye'nin bu oluşumda üstlendiği öncü rol ve onay belgesinin tevdi edileceği ülke konumunda olması dikkate alınarak, Tasarının İçtüzüğün 53 üncü maddesi uyarınca öncelikle görüşülmesine karar verilmiştir.

Raporumuz Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili
<i>Atilla Mutman</i>	<i>Fethi Akkoç</i>
İzmir	Bursa
Sözcü	Kâtip
<i>Şahin Ulusoy</i>	<i>Abdullatif Şener</i>
Tokat	Sivas
Üye	Üye
<i>Sait Kemal Mimaroglu</i>	<i>Mehmet Sağdıç</i>
Ankara	Ankara
Üye	Üye
Kâmrân İnan	<i>Hüsâmettin Örtüç</i>
Bitlis	Bursa
(İmzada bulunamadı)	Üye
Üye	Mustafa Doğan
<i>İsmail Coşar</i>	Gaziantep
Çankırı	(İmzada bulunamadı)
Üye	Üye
<i>Baki Durmaz</i>	<i>Erkut Şenbaş</i>
Afyon	İzmir
Üye	Üye
Nurhan Tekinel	<i>Fethiye Özver</i>
Kastamonu	Tekirdağ
(İmzada bulunamadı)	

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

Kültür, Eğitim, Bilim ve Enformasyon Alanlarında İşbirliğine İlişkin Karadeniz Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 6 Mart 1993 tarihinde İstanbul'da imzalanan "Kültür, Eğitim, Bilim ve Enformasyon Alanlarında İşbirliğine İlişkin Karadeniz Sözleşmesi"nin onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

S. Demirel

Başbakan

Devlet Bakanı ve Başbakan Yrd.

Prof. E. İnönü

Devlet Bakanı

Prof. T. Çiller

Devlet Bakanı

İ. Töz

Devlet Bakanı

Prof. T. Akyol

Devlet Bakanı

O. Kılercioğlu

Devlet Bakanı

Ö. Barutçu

Devlet Bakanı

E. Şahin

Devlet Bakanı

M. Batallı

Millî Savunma Bakanı

N. Ayaz

Dışişleri Bakanı

H. Çetin

Millî Eğitim Bakanı V.

M. A. Yılmaz

Sağlık Bakanı

Y. Aktuna

Tarım ve Köyişleri Bakanı

N. Cevheri

Sanayi ve Ticaret Bakanı

M. T. Köse

Kültür Bakanı

D. F. Sağlar

Orman Bakanı

V. Tanır

Devlet Bakanı

G. Çağlar

Devlet Bakanı

E. Ceyhan

Devlet Bakanı

A. Gönen

Devlet Bakanı

G. Ergenekon

Devlet Bakanı

M. Kahraman

Devlet Bakanı

M. A. Yılmaz

Devlet Bakanı

Ş. Ercan

Adalet Bakanı

M. S. Oktay

İçişleri Bakanı

İ. Sezgin

Maliye ve Gümrük Bakanı

S. Oral

Bayındırlık ve İskân Bakanı

Prof. O. Kumbarcıbaşı

Ulaştırma Bakanı

Y. Töpcü

Çalışma ve Sos. Güvenlik Bakanı

M. Moğultay

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

E. Faralyalı

Turizm Bakanı

Prof. A. Ateş

Çevre Bakanı V.

V. Tanır

**MİLLÎ EĞİTİM KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN**

**Kültür, Eğitim, Bilim ve Enformasyon Alan-
larında İşbirliğine İlişkin Karadeniz Sözleşme-
sinin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna
Dair Kanun Tasarısı**

MADDE 1. — Tasarının 1 inci maddesi
Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi
Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Tasarının 3 üncü madde-
si Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

**DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN**

**Kültür, Eğitim, Bilim ve Enformasyon Alan-
larında İşbirliğine İlişkin Karadeniz Sözleşme-
sinin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna
Dair Kanun Tasarısı**

MADDE 1. — Tasarının 1 inci maddesi
Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi
Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Tasarının 3 üncü madde-
si Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

KÜLTÜR, EĞİTİM, BİLİM VE ENFORMASYON ALANLARINDA İŞBİRLİĞİNE İLİŞKİN KARADENİZ SÖZLEŞMESİ

- Sözleşmeye katılan Devletlerin bu belgede 'Taraflar' olarak anılan Hükümetleri;
- Karadeniz bölgesinde yaşayan halkların birbirlerini daha iyi anlayabilmeleri için kültürel işbirliğinin önemini göz önüne alarak;
 - Kültürel bağlarını sağlamlaştırmayı ve bu bölgedeki ülkeler arasında kültür, eğitim, bilim ve enformasyon alanlarındaki işbirliğini geliştirmeyi amaçlayan çabalarını sürdürmeyi arzu ederek;
 - Kültür ve bilim alanında işbirliğine ilişkin uluslararası hukuk kurallarına riayet etmeye ve Helsinki Sonuç Belgesinde ve Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Konferansının diğer ilgili belgelerinde yer alan prensipleri dikkate almaya ve uygulamaya kararlı olarak;
 - Binlerce yıllık zengin geleneklerini, kültürel mirası ve yaratıcı kültürel faaliyetleri, Karadeniz kültür alanına özellik kazandıran, çeşitli kültürler arasındaki verimli temas ve etkileşimleri en etkili şekilde kullanmayı arzu ederek;
 - Geçmişten gelen değerlere gösterilen saygı ve himayenin, çağdaş yaratıcı faaliyetlere gösterilen ilgi ile paralel bir biçimde sürdürülmesi gereğini dikkate alarak;
 - Gelecek kuşaklar arasında daha yakın ve geniş bir işbirliğini teşvik etme ve karşılıklı saygı, anlayış ve hoşgörüyü geliştirme gereğini kabul ederek;
 - UNESCO ve diğer uluslararası kuruluşlarla işbirliğinin önemini kaydederek, aşağıda belirtilen hususları kabul ederler.

MADDE 1.

Taraflar Karadeniz Bölgesi ülkeleri arasında kültür, eğitim, bilim ve enformasyon alanlarında bölgesel işbirliğini teşvik edecek ve geliştireceklerdir.

MADDE 2

Taraflar;

- a) Bilim ve araştırma kuruluşları, yüksek öğrenim ve diğer eğitim kurumları arasında işbirliği ve değişimi;
- b) Bilgi ve görgüylü arttırmak, deneyim kazanmak, bilimsel çalışmalar yapmak, öğrenim görmek ve konferanslar vermek üzere, uzman, konferansçı, öğretmen, profesör ve öğrenci değişimini;
- c) Dil öğrenme ve pratiği geliştirme, bilimsel ve araştırma faaliyetleri ve lisans üstü eğitimini;
- d) Yeni öğretim yöntemleri ve pedagojik malzemenin hazırlanması ve uygulanması için işbirliği ve değişimleri;
- e) Birbirleri hakkında daha kapsamlı bilgi ve objektif fikir sahibi olmak amacıyla, yayınevleri, bilim ve eğitim kurumları arasında işbirliğini, okul kitaplarının, bilimsel derleme ve diğer bilimsel yayınların değişimini;
- f) Birbirlerinin diplomalarını, akademik derecelerini ve diğer bilimsel ve akademik unvanlarını tanımak imkânları hususunda işbirliğini ve bilgi alışverişini;

g) UNESCO millî komisyonları arasında belirli ortak projeler geliştirilmesi amacıyla işbirliğini;

h) Eski uygarlıklara ait anıtların korunması ve araştırılması amacıyla çok taraflı bilimsel Sözleşmelerin yapılmasına yardımcı olmayı;

i) Şehir ve bölgeleri arasında kültür, eğitim, bilim ve enformasyon alanlarında doğrudan temasları;

teşvik etmeyi, özendirmeyi ve geliştirmeyi taahhüt ederler.

MADDE 3

Taraflar;

a) Karşılıklı olarak birbirinin dilinin öğretilmesinin yaygınlaştırılması;

b) Edebiyat eserlerinin karşılıklı çevirilmesi ve yayılmasının teşviki;

c) Edebiyatçılar arasında çeşitli temasların geliştirilmesi;

suretiyle Sözleşmeye taraf ülkelerin edebiyatlarının geniş halk kitlelerine tanıtılmasını teşvik edeceklerdir.

MADDE 4

Taraflar, müzik, tiyatro, güzel sanatlar, müzeler, araştırma ve geliştirme ile arkeoloji, etnoloji, tarih ve sanat, tarihi ve kültürel varlıkların korunması, kütüphanecilik ve arşivcilik alanlarında işbirliğini ve ortak projeleri;

a) Kültürel ve tarihi değerlerin korunması ve saklanması konusunda bilgi değişimi ve malzeme toplanması amacıyla ziyaretler düzenlenmesi ve tarihi ve kültürel değerlerin muhafazası konusunda işbirliği yapılması,

b) Güzel sanatlar ve tarihi miras sergileri düzenlenmesi,

c) Profesyoneller ve amatörler arasında yarışma ve festivaller düzenlenmesi,

d) Sinema sanatı alanında işbirliğinin geliştirilmesi ve bu bağlamda ortak film yapımı, bu alanda karşılıklı olarak yardımlaşma, ticarî ve gayriticarî film olayları düzenlenmesi, her ülkenin mevzuatına uygun olarak, uluslararası ve ulusal film festivallerine katılmalarının desteklenmesi,

e) Müzeler ve diğer kültür kurumları arasında sergi, bilgi ve uzman değişimi, arkeoloji alanında ortak bilimsel projeler hazırlanması ve eski uygarlıkların incelenmesi,

f) Uzmanlarının arşiv, kütüphane ve müzelerden yararlanmalarının kolaylaştırılması,

g) Bu maddede belirtilen tüm işbirliği alanlarında gençler için kültürel değişim programlarının geliştirilmesi,

yoluyla teşvik edecekler ve kolaylaştıracaklardır.

MADDE 5

Taraflar kütüphanecilik alanındaki işbirliğini;

a) Kütüphanelerde modern enformasyon tekniklerinin en verimli yöntemlerinin uygulanması,

b) Uluslararası kurallara uygun olarak standardizasyonun sağlanması,

c) Kütüphanecilerin meslekî becerilerinin artırılması,

d) Millî kütüphaneler arasında bir işbirliği ağı geliştirilmesi,

yoluyla geliştireceklerdir.

MADDE 6

Taraflar, millî haber ajansları, gazeteci birlikleri, süreli yayınlar, televizyon ve radyo ağıları arasında, basılı malzeme, televizyon ve radyo programlarının değişimini de içeren işbirliğini teşvik edeceklerdir.

MADDE 7

Taraflar, yayıncılık ve dağıtım alanında, ortak kitap yayımı, uzman değişimi, kitap sergileri düzenlenmesi ve uluslararası kitap fuarlarına katılmayı da içeren işbirliğini teşvik edeceklerdir.

MADDE 8

Taraflar, kendi temsilcilerinin, bu Sözleşmenin kapsadığı alanlarda seminerlere, konferanslara, sempozyumlara ve benzeri faaliyetlere katılmalarını teşvik edeceklerdir.

MADDE 9

Taraflar, bu Sözleşmenin uygulanmasından ve koordinasyonundan sorumlu üst düzey devlet görevlilerinden oluşan bir Koordinasyon Konseyi kuracaklardır. Konsey her yıl sırayla taraf ülkelerin birinde toplanacaktır.

MADDE 10

Tarafların karşılıklı mutabakatı ile Sözleşmede değişiklikler ve ilaveler yapılabilir.

MADDE 11

Bu Sözleşmenin hükümleri, taraf ülkelerin yürürlükteki mevzuatı ile çelişkiye düşmeyecek şekilde uygulanacaktır.

MADDE 12

Bu Sözleşme, tarafların kültür, eğitim, bilim ve enformasyon alanlarında işbirliği konusunda imzalamış oldukları diğer ikili veya çok taraflı anlaşmalardan doğan yükümlülüklerini etkilemeyecektir.

MADDE 13

Tarafların başvuran ülkenin kabulü hususundaki oybirliği kaydı ile Sözleşme, bu Sözleşmenin hükümlerini kabul eden üçüncü ülkelere açıktır.

Bu Sözleşme onaya tabi olup, dördüncü Onay Belgesinin Sözleşmeyi muhafaza edecek devlete tevdi edildiği tarihi takip eden otuzuncu günde yürürlüğe girer.

Dördüncü Onay Belgesinin tevdiinden sonra Sözleşmeyi onaylanan her ülke için bu Sözleşme o ülkenin kendi Onay Belgesinin tevdiinden itibaren otuzuncu günde yürürlüğe girer.

MADDE 14

Tarafların her biri Sözleşmeyi muhafaza edecek devlete yazılı bildirimde bulunmak suretiyle Sözleşme üyeliğini sona erdirebilir.

Bu halde Sözleşmeyi muhafaza eden devletin yazılı bildirim almasından itibaren altıncı ayın sonunda o ülkenin üyeliği sona erer.

MADDE 15

Sözleşme Türkiye Cumhuriyeti Devleti tarafından muhafaza edilecektir.

Muhafaza eden devlet, Onay Belgelerinin tevdii hususundaki ve imzacı Devletler tarafından yapılacak diğer bildirimleri imza sahibi devletlere bildirecektir.

6 Mart 1993 tarihinde İstanbul'da her biri eşit derecede geçerli olan on adet İngilizce asıl nüsha olarak düzenlenmiştir.

D. Fikri SAĞLAR

Türkiye Cumhuriyeti Kültür Bakanı

Dhimiter ANAGNOSTI

Arnavutluk Cumhuriyeti Kültür, Gençlik ve Spor Bakanı

Hakop HAKOPYAN

Ermenistan Cumhuriyeti Kültür Bakanı

Polat BÜLBÜLOĞLU

Azerbaycan Cumhuriyeti Kültür Bakanı

Yevgeny Konstantinovich VOITOVICH

Belarus Cumhuriyeti Kültür Bakanı

Davit MAGRADZE

Gürcistan Cumhuriyeti Kültür Bakanı

Ion Spiridon UNGUREANU

Moldova Cumhuriyeti Kültür Bakanı

Alexandru MARGARITESCU

Romanya Cumhuriyeti Ankara Büyükelçisi

Evgeny SIDOROV

Rusya Federasyonu Kültür Bakanı

Ivan Michaylovich DZYUBA

Ukrayna Cumhuriyeti Kültür Bakanı

